

Billedbøger og matematisk opmærksomhed

Mette Bjerre & Sebastian
Norden Sølling
VIA University College,
Børnehuset Liv

1

Hvorfor matematisk opmærksomhed i børnehaven?

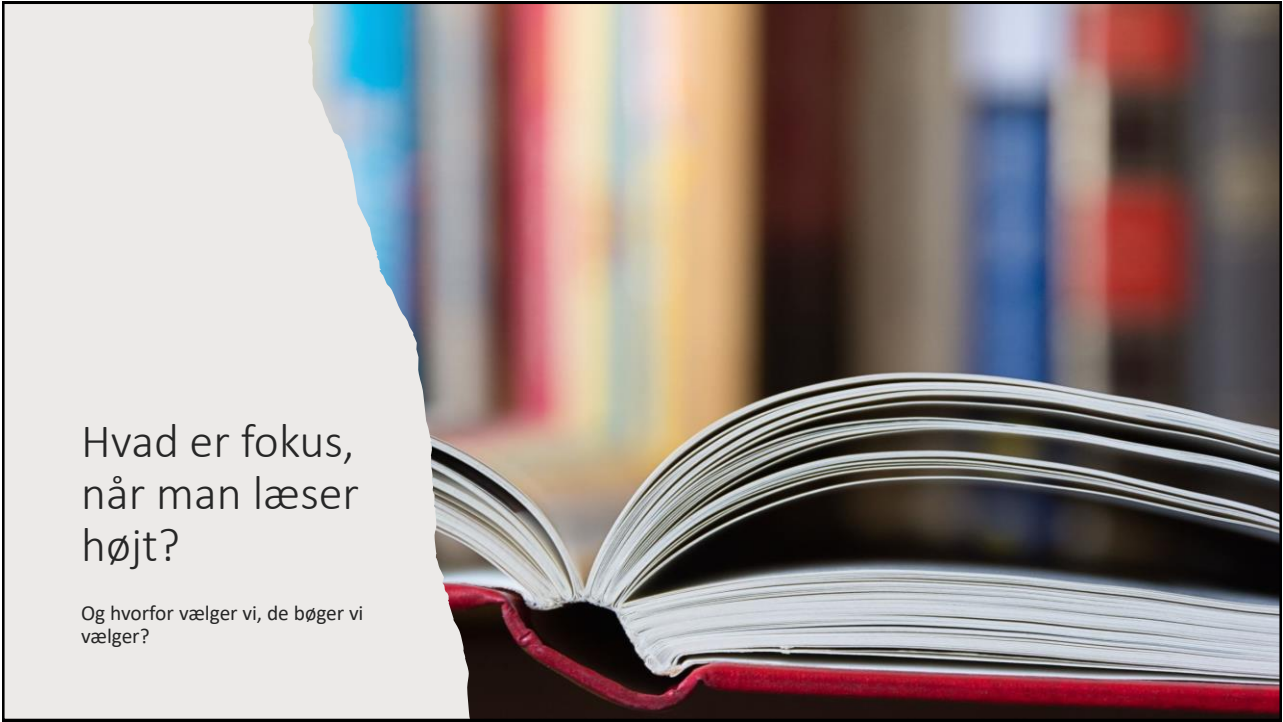
- Der er sammenhæng imellem tidlige kompetencer i matematik og hvordan man klarer sig i matematik – og andre fag – senere.
- Tidlige talforståelse/kompetencer kan forudsige senere general matematisk kompetence (fx Jordan et al., 2009)
- Tidlige matematikkompetencer er bedre end tidlige læsekompetencer til at forudsige 8. klasses performance (fx Claessens & Engel, 2013)

2

Hvorfor så billedbogslæsning og matematik?

- Billedbogslæsning er en almindelig aktivitet i daginstitutioner
- Matematisk opmærksomhed skal være en del af hverdagen – ikke underholdning eller ”skole” en gang om ugen
- Vi håber det at lære matematiske ord og situationer fra billedbøger, kan overføres (af både børn og voksne) til andre situationer i børnenes hverdag i institutionen

3

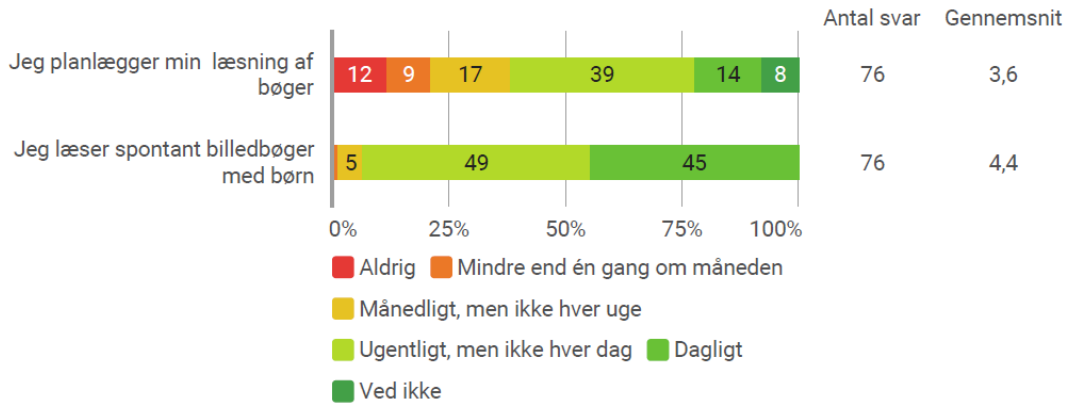

Hvad er fokus,
når man læser
højt?

Og hvorfor vælger vi, de bøger vi
vælger?

4

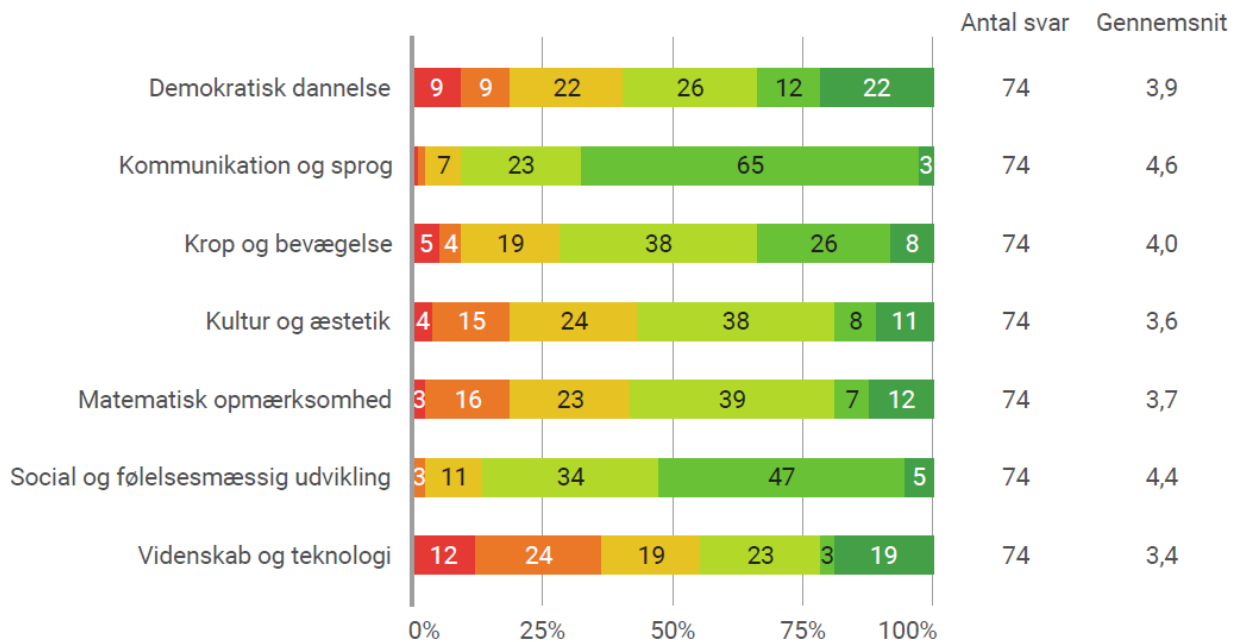
Når du læser med børn, hvor ofte er det så en planlagt aktivitet og hvor ofte er det en spontant opstået aktivitet?

Spørgeskema undersøgelse, LæseLeg, pædagoger, primært fra vuggestue

5

Når du læser med børn, hvilket område af børns udvikling har du så fokus på?

6

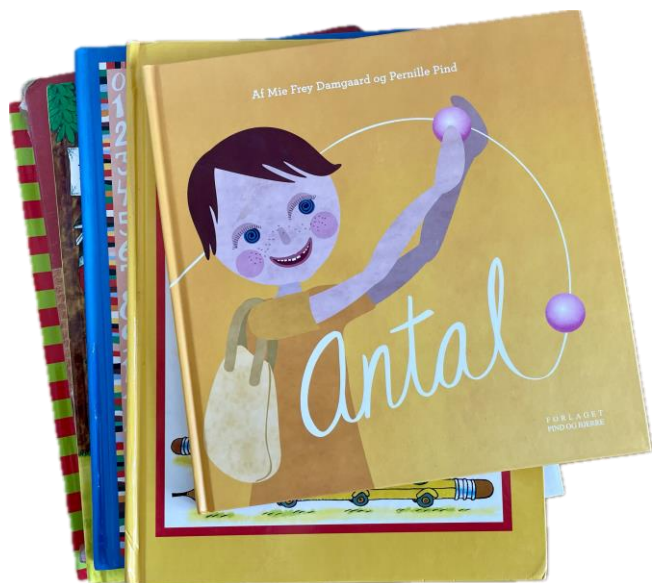
Matematiske ord og begreber

- Spil "Det usagte" med færdigebegreber

7

Valg af billedbog

- Indhold
- grafik

8

9

Grafisk

- Hvis vi gerne vil have samtalen til at handle om matematik, skal det være simpelt, så matematikken kommer i fokus.

10

Indholdet

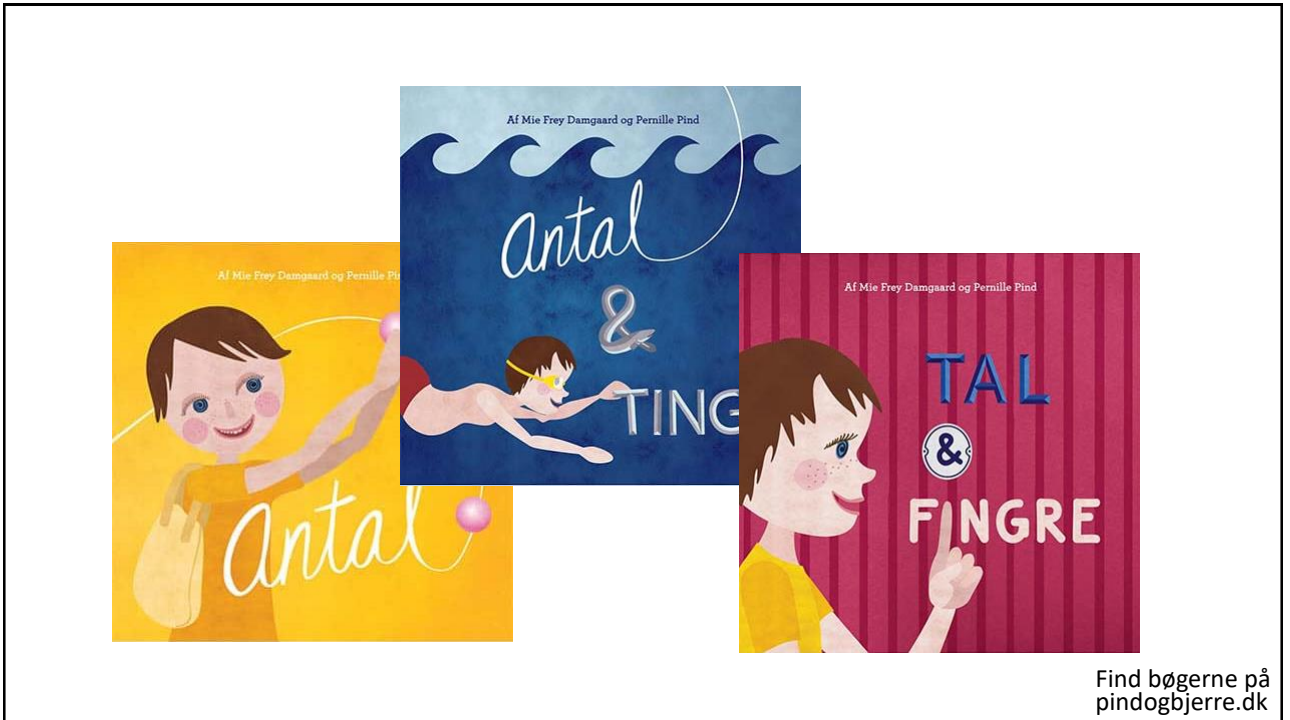
- Der er matematik i alle mulige emner, så bøgerne behøver ikke handle om tal eller former, for at kunne lægge op til matematiske samtaler

11

Eksempler på billedbøger med matematiske emner

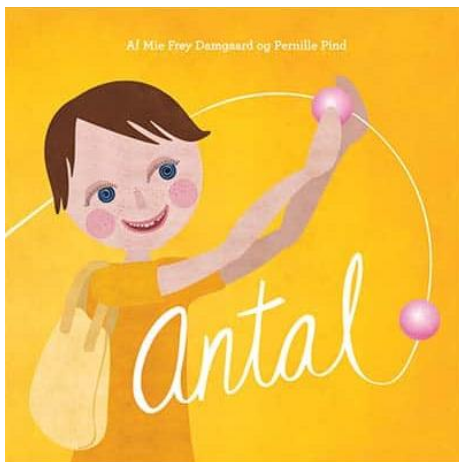
- Hvilken bog ville du vælge (hjemme) hvis du skulle tage en bog med matematisk indhold?

12

13

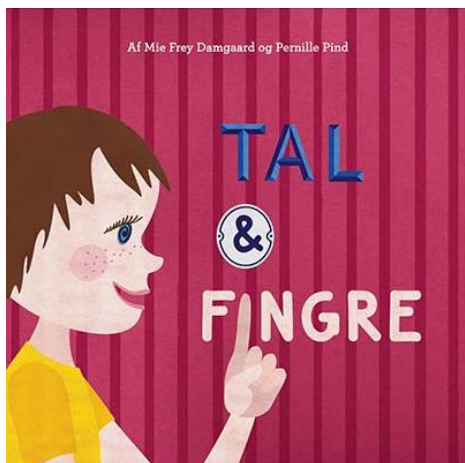
Antal

- Læs bogen højt, bed børnene sætte en perle mere på snoren, hver gang vi finder en perle.
- Tal om de forskellige billeder af hvert antal.

14

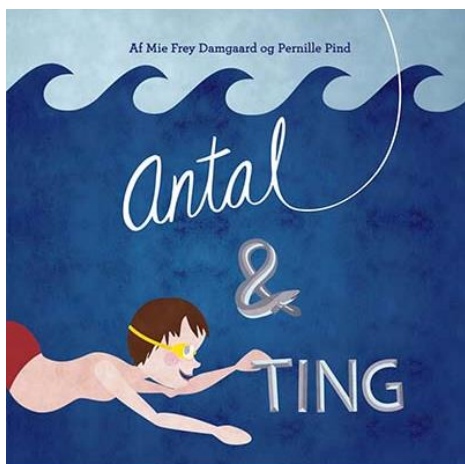
Tal og fingre

- Vis fem på forskellige måder med fingrene

15

Antal og ting

- Hvad kendetegner den første sortering af tingene, som er på øerne?
- Hvad kendetegner den anden sortering, som barnet laver?
- Hvordan får det et matematisk indhold?

16

Cirkel, Firkant og Trekant, Mac Barnett

17

En dag uden tal

Find bogen på
pindogbjerre.dk

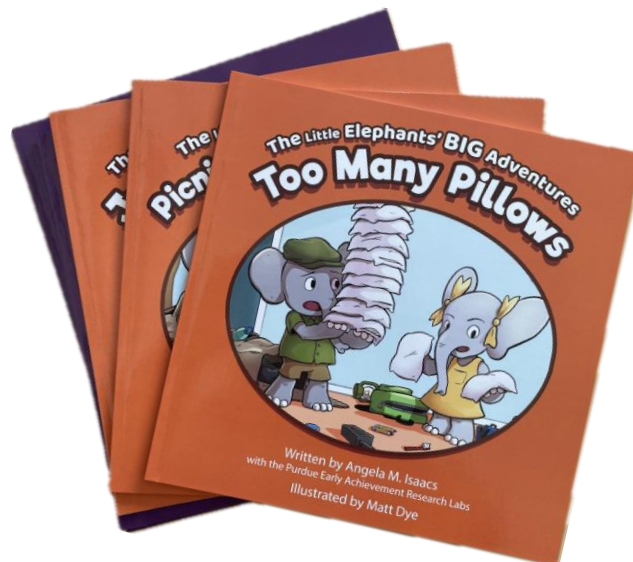
18

Faglig læsning

19

Purdue Early Achievement Research Labs

20

Almindelige tællebøger

21

Eksempler på at tale om matematik ud fra alle mulige billedbøger

- Vi skal se en række billedbøger, som vi havde på hylden – kan vi finde skabe matematisk opmærksomhed ud fra dem?
- Først en øvelse med sprog

22

Sproglig
opmærksomhed – få
matematikken frem

Omformuler sætningen

Hent lige bamsen, den er derhenne.

23

Sproglig
opmærksomhed – få
matematikken frem

Omformuler sætningen

*Når vi dækker bord, skal vi huske at
Sarah og Jonas ikke er her i dag.*

24

Sproglig opmærksomhed – få matematikken frem

Omformuler sætningen

*Sikke nogle flotte sten. Der er både
hvide og grå og nogle med pletter på.*

25

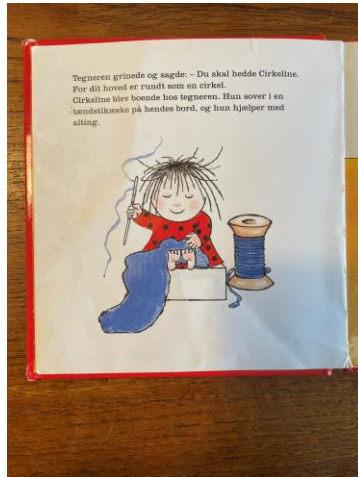
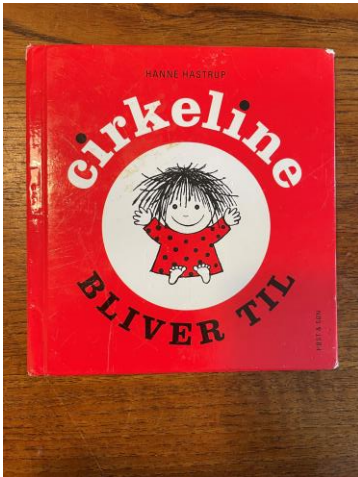
Den forkerte bog

- Pegebog, hvor der er en tegning og en "forkert" tekst under. For eksempel en tegnet banan, og under står der "ÆBLE".

26

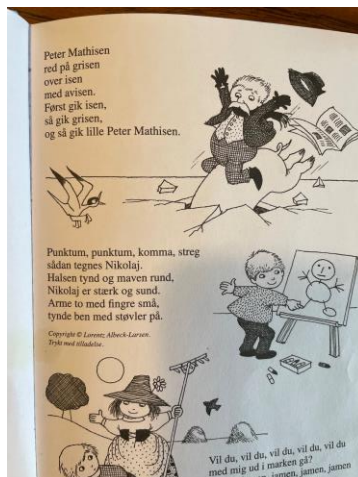
Cirkeline bliver til

- Hanne Hastrups klassiker om Cirkeline
- Cirkelines hoved er rundt som en cirkel, derfor får hun navnet Cirkeline.

27

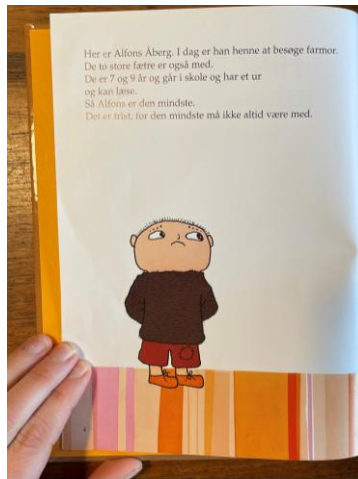
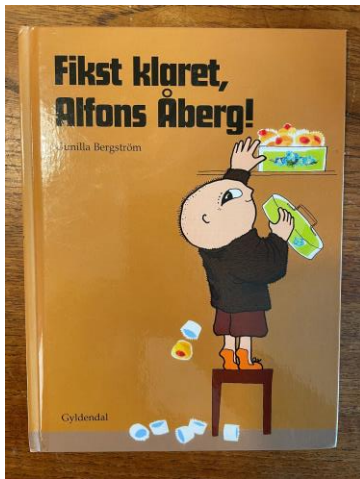
Dig og mig og vi to

- Dig og mig og vi to... børnerim og sange
- Mange klassiske rim og remser
- Peter Mathisen er først ovenpå isen, og går igennem den.

28

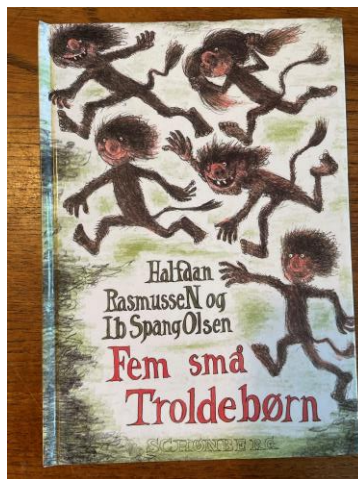
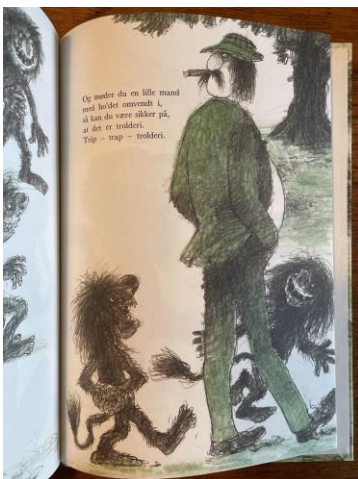
Fikst klaret, Alfons Åberg

- I denne Alfons historie, er Alfons den mindste

29

Fem små troldebørn

- De fem små troldebørn har sat manden helt forkert sammen, så hovedet er omvendt på.

30

Sallys far kan godt selv

- Sally vil bygge en træhytte, hun har endda tegnet en tegning og alt muligt

31

Papegøjetricket

Små børn er som papegøjer – de gentager ofte det sidste ord de hører.

Brug dette bevidst, for at understrege ord de skal lære – Og brug det nogle gange bevidst til matematik.

"Se, der er tre græskarmænd med lys." "Lys" siger barnet.

"Se, græskarmænd med lys. Der er tre." "Tre" siger barnet.

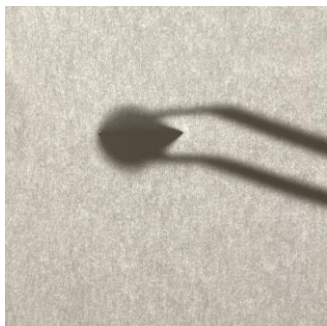

32

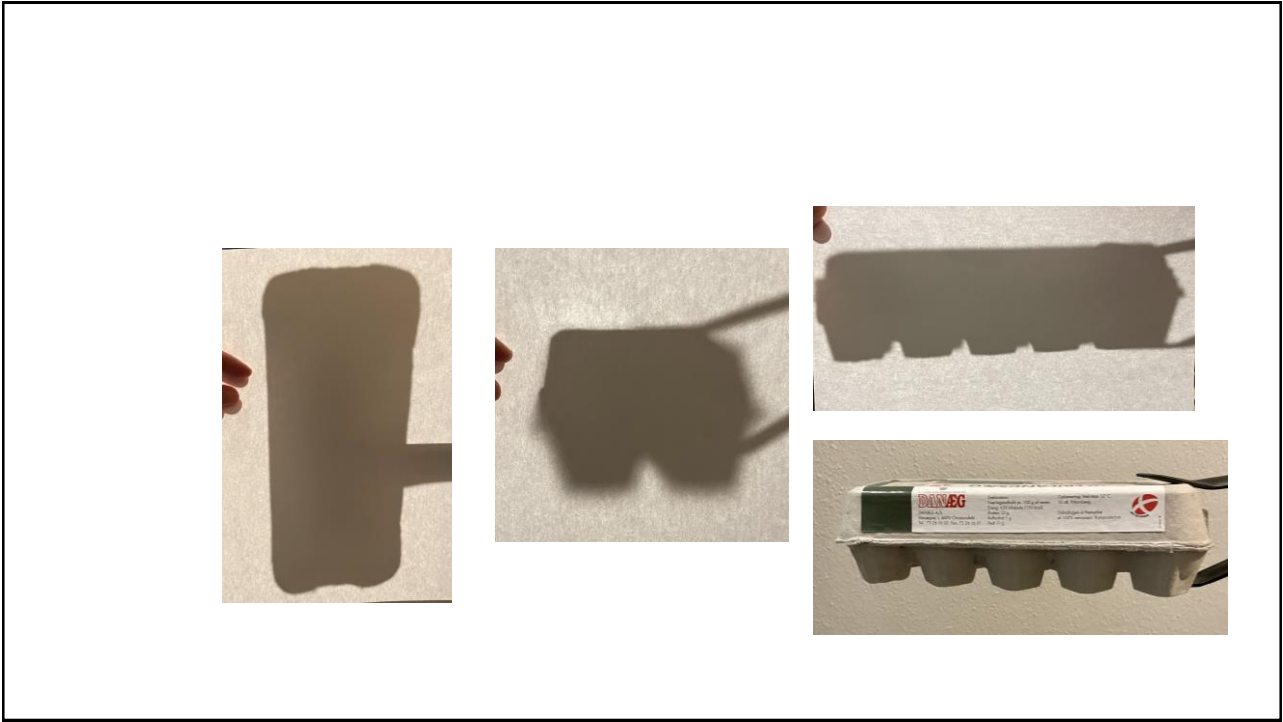
Skyggeleg

- Aktivitet: lys på et lagen bagfra, lad børnene gætte hvad de ser skyggen af. Hvis én vinkel ad gangen.

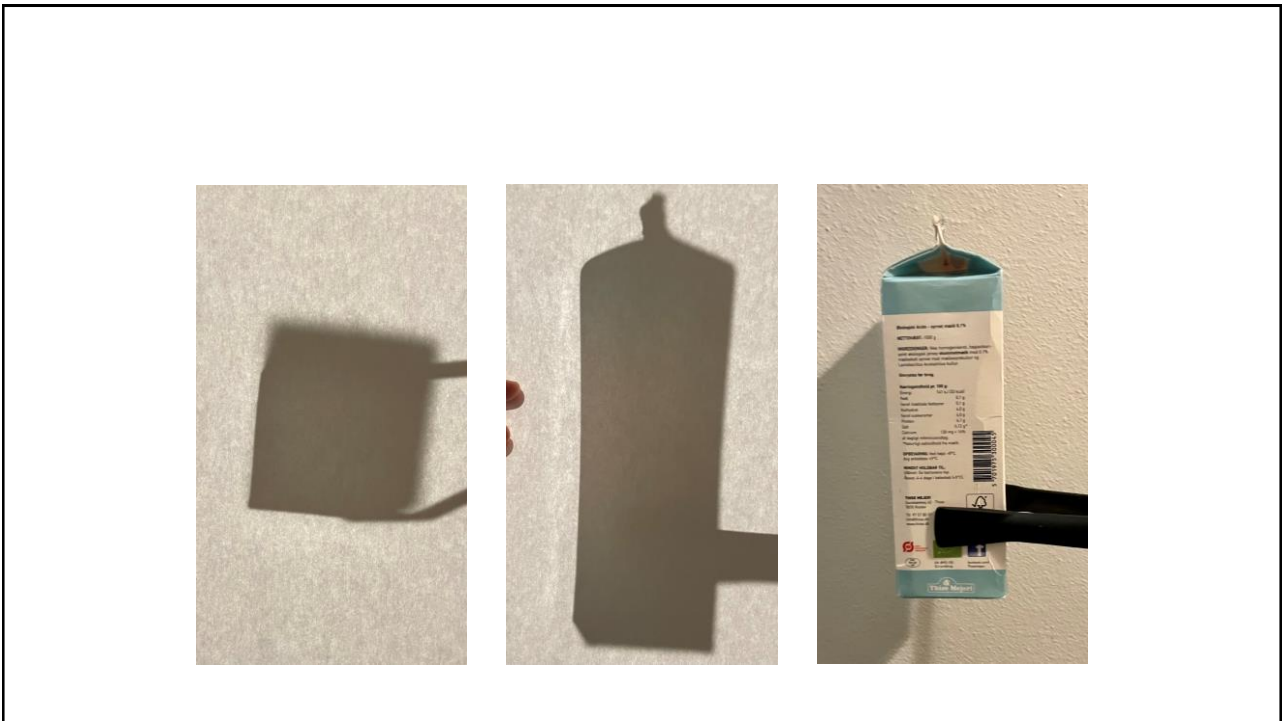
33

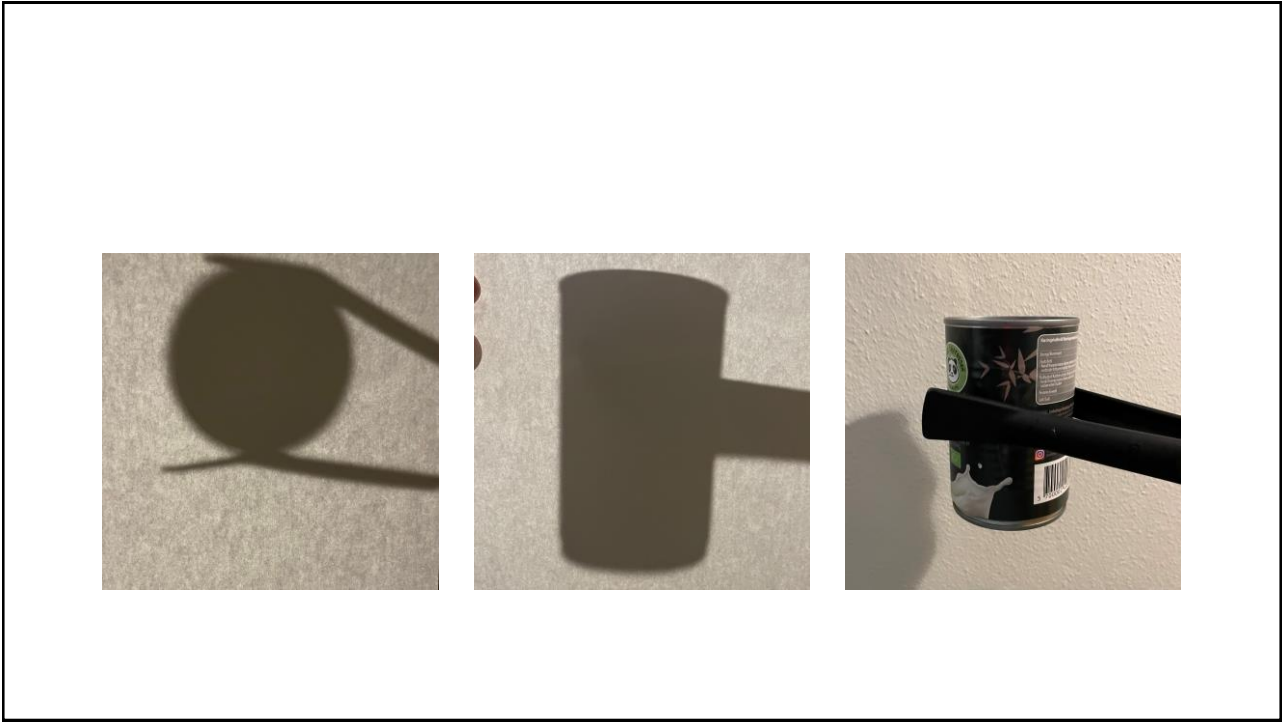
34

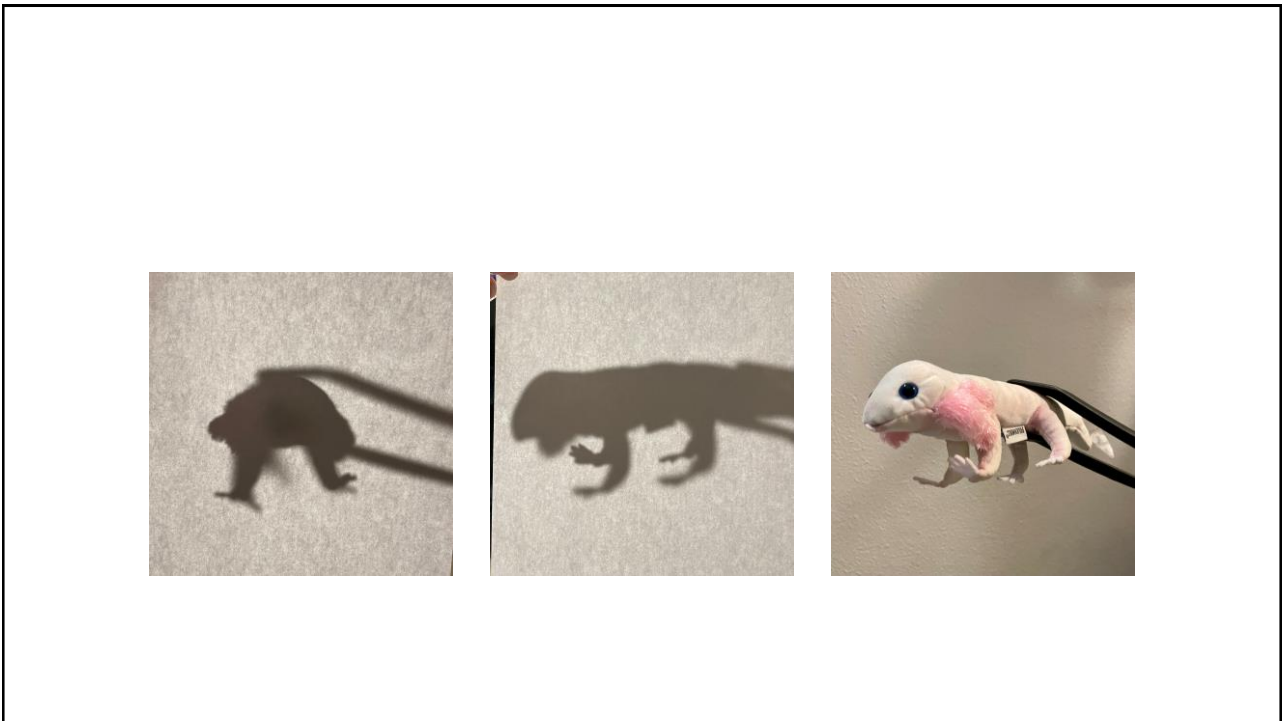
35

36

37

38